

Ūkininkauti negalima sunaikinti

(Kur dėti kablelį – Tavo pasirinkimas)

Stulgys (lot. *Gallinago media*)

Ilgainiui darni žmogaus veikla sudarė sąlygas daugumai rūšių gyvūnų gyventi šalia. Gausiau apgyvendintose kaimiškose vietovėse, trūkstant pašaro laikomiems galvijams, ganyklomis paverstos ar šienauti pradėtos net ir sunkiai prieinamos pievos, upių pakrantės, pelkės, kurios yra ir laukinių paukščių buveinės.

Šiandien, keičiantis ūkininkavimo intensyvumui ir tradicijoms, apleidžiamos vertingos natūralios pievos. Jos užželia sumedėjusiais augalais, krūmynais, todėl tampa neprieinamos atvirose vietose gyventi prisitaikiusių rūšių paukščiams.

Viena sparčiausiai nykstančių pievų ir pelkių paukščių rūšių – stulgys (lot. *Gallinago media*). Dabar šie paukščiai peri tik devyniose pasaulio šalyse, o septyniose iš jų jie prisitaikę gyventi šlapių, užliejamų pievų aplinkoje. Galime didžiutis, jog sąrašė šalių, kur gyvena ir veisiasi stulgys, vis dar yra ir Lietuva.

2000 m. stulgys Lietuvoje buvo aptiktas trylikoje vietų, o 2010 m. – tik penkiose teritorijose: rytinėje bei pietinėje šalies dalyje ir Nemuno deltoje, kur vis dar gausi jo populiacija.

Stulgys – labai paslaptingas paukštis, išsiskiriantis naktį vykstančiomis tuoktuvėmis, kai patinai susirenka į „kovos areną“ ir giesmėmis bei tuoktuviniais šokiais stengiasi privilioti pateles.

**Įprasmink save
saugodamas stulgi!**

www.agroaplinkosauga.lt

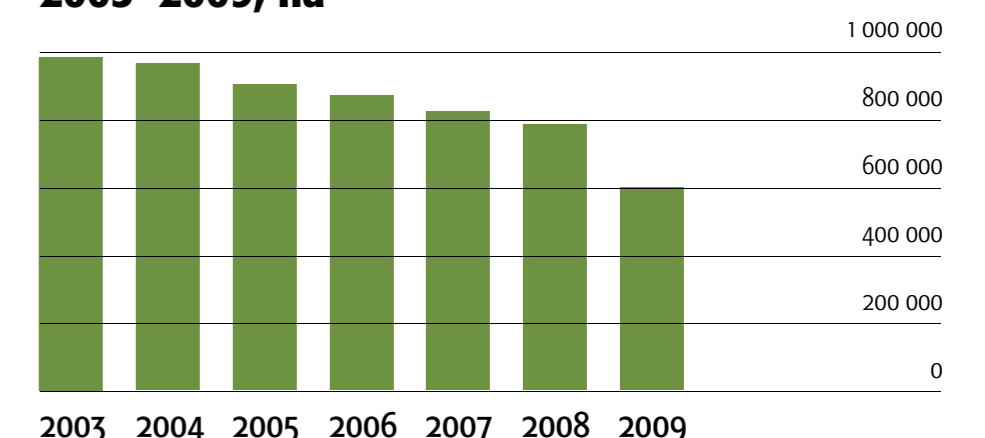
Stulgio veisimuisi būtinos ypatingos sąlygos – šlapių, įvairaus tipo pievų kompleksas toje pačioje teritorijoje: viksvynai – perėjimui, natūralūs žemi žolynai – tuoktuvėms bei derlingi aukšti žolynai – maitinimuisi.

Pagrindinė stulgio nykimo priežastis – nepalankūs jo veisimosi buveinių pokyčiai, kurie siejami su tradicinio ūkininkavimo pievose nutraukimu. Pievos, kuriose veisiasi stulgiai, retai kada ariamos dėl per didelės drėgmės ir pavasarių potvynių. Ilgiau nenaudojamos, jos užželia aukšta augalija arba krūmais, kurie yra per tankūs stulgiui. Ten, kur pievos neužželia dėl didelės drėgmės, formuojasi senos žolės sluoksnis, pabloginantis stulgio mitybos sąlygas.

Stulgio buveinių apsaugai reikia specifinio ūkininkavimo: vėlyvo šienavimo išvežant iš laukų žolę, ekstenyvaus ganymo. Pasitaiko, kad ir tinkamose buveinėse šis paukštis neįsikuria dėl per didelių potvynių. Pradėjus tinkamai ūkininkauti, net ir apleistose pievose stulgys gali įsikurti jau ateinančiais metais.

Kiekvienas galime prisidėti prie stulgiui būtinos apsaugos. Stulgio išlikimo mūsų krašte perspektyva siejama su smulkiu ūkininkavimu Lietuvos kaime. Svarbu ne tik išlaikyti smulkaus ūkininkavimo tradicijas ir vertybes, bet ir siekti, jog ši prasminga veikla plėstųsi.

Pievų ir natūralių ganyklų plotų kaita 2003–2009, ha

Lietuvoje smulkus ūkininkavimas nyksta, o natūralių pievų ir ganyklų plotai kasmet mažėja. Įvertinus 2008 ir 2009 metų duomenis, pievų ir natūralių ganyklų naudojamų galvijų pašarams gaminti sumažėjo daugiau kaip 175 000 hektarų. Šis plotas prilygsta 4 Vilniaus miesto plotams. Jei tokios tendencijos išliks – stulgys Lietuvoje išnyks.

.....
1 Kálás, J.A. (2004) International Single Species Action Plan for the Conservation of the Great Snipe. *Gallinago media*. Technical Series No. 5. UNEP/AEWA Secretariat, Bonn, Germany. Internetinė informacija prieinama: www.unep-aewa.org/publications/technical_series.htm
2 Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos vyriausybės (Internetinė informacija prieinama: <http://www.stat.gov.lt/>)

.....
PROJEKTĄ FINANSUOJA NORVEGIJA
PAGAL NORVEGIJOS FINANSINĮ MECHANIZMĄ

.....
PROJEKTĄ BENDRAI FINANSUOJA
LIETUVA

